

Achtergrondinformatie over NT2

EXPERTISECENTRUM
NEDERLANDS

Achtergrondinformatie over NT2

Je kunt een woord op twee manieren kennen.

1. Je (her)kent een woord, maar kunt dat woord nog niet zelf gebruiken.
2. Je kent het woord en je gebruikt het ook zelf.

Het eerste wordt passieve woordkennis genoemd, het tweede actieve woordkennis. Meestal leren we een woord eerst passief en daarna actief. Dat betekent dus dat we een woord eerder begrijpen dan dat we het zelf kunnen gebruiken. Zo is het ook bij jonge kinderen: ze kunnen *de stoel* best aanwijzen als daarom wordt gevraagd, maar ze kunnen de stoel nog niet zelf zo benoemen. NT2-beginners moeten uiteindelijk zoveel mogelijk woorden actief kunnen gebruiken. Sterker nog: om te voorkomen dat een peuter in groep 3 met een taalachterstand begint, moeten we streven naar een actieve woordkennis van 3000 Nederlandse woorden.

Stadia ontwikkeling NT2

Net zoals de verwerving van de eerste taal volgens bepaalde fasen verloopt, kent ook de ontwikkeling van een tweede taal verschillende stadia.

Stadium 1

Stadium 1 staat ook bekend als de 'wenperiode' of de 'stille periode'. Het kind spreekt nog geen Nederlands, maar begrijpt misschien wel een paar veelvoorkomende woorden, bijvoorbeeld sommige voorwerpen in de speelzaal/klas. Kinderen in dit stadium zijn meestal pas in Nederland of hebben nog weinig contact met deze taal gehad. Deze groep wordt soms 'onaanspreekbaar' genoemd of wordt aangeduid met de term 'absolute beginners'. In stadium 1 is het niet goed om kinderen tot spreken te forceren.

Stadium 2

Het kind kan al meer dingen in zijn omgeving benoemen, zoals mensen, dieren, dingen en activiteiten. Ook maakt het kind al korte zinnestelsels die bestaan uit twee of drie woorden. Meestal zetten zij in deze zinnestelsels het hele werkwoord aan het eind van de zin, dus 'ik huis lopen'. Verder gebruikt het kind nog nauwelijks lidwoorden, voorzetsels, persoonlijke voornaamwoorden, werkwoordvervoegingen of meervoudsvormen.

Bijvoorbeeld: *Man komen. Meisje bal. Man bananaan weggooien. Meisje vallen. Bal weg.*

Stadium 3

In dit stadium kan het kind langere zinnestelsels maken van vijf à zes woorden. Ook gebruikt het af en toe lidwoorden, voorzetsels, vervoegingen en dergelijke. Dit gaat nog gepaard met fouten. Dit geldt ook voor de woordvolgorde.

Bijvoorbeeld: *Ik ziek. Ga naar ziekenhuis. Dokter geven pillen. De pillen is goed voor mij. Maar ik maandag nog naar ziekenhuis gaan.*

Stadium 4

Het kind maakt langere zinnen, maar dit gaat nog gepaard met fouten. Lidwoorden, voorzetsels en meervoudsvormen (vooral die eindigen op *-en*) komen steeds meer voor. Om moeilijke verledentijdsvormen te vermijden, kan een tweedetaalleerder vermijdingsstrategieën gebruiken. Het kind gebruikt dan een constructie met *gaan + het hele werkwoord*.

Bijvoorbeeld: *Het man gaat lopen. En dan het meisje loopt met het ballen. En dan hij gaat weggooien bananending. Hij gaat vallen op banaan. Het ballon vliegt weg de lucht.*

Stadium 5

Het kind kan met langere zinnen iets vertellen. De meervoudsvormen met een –s komen vaker voor en de regel voor de verleden tijd van zwakke werkwoorden (ren/rende) wordt ontdekt. De vervoeging van sterke werkwoorden (slaap/sliep) komt pas later.

Bijvoorbeeld: *Een man loopt op straat. En dan ging-ie een banaan eten, om dikker te worden. En toen gooide-ie de schil op straat. En toen valde dat meisje toen ze op de banaan stapte. Het ballon vliepde weg de lucht in.*

In schema ziet de beschreven ontwikkeling er als volgt uit. Hier is ook vermeld hoeveel woorden een kind in elk stadium ongeveer actief kent:

Stadium	Kenmerken
1	<ul style="list-style-type: none"> • Het kind begrijpt misschien een paar woorden Nederlands. • Actieve woordenschat: 0
2	<ul style="list-style-type: none"> • Het kind kan mensen, dieren, dingen en activiteiten benoemen. • Het kind maakt zinnen van ongeveer drie woorden, met fouten. • Actieve woordenschat: 1-1000
3	<ul style="list-style-type: none"> • Het kind kan zinnen tot zes woorden maken, met fouten in de woordvolgorde. • Het kind maakt iets meer gebruik van lidwoorden, voorzetsels, werkwoordvervoegingen, e.d., maar nog niet foutloos. • Actieve woordenschat: 1000-1500
4	<ul style="list-style-type: none"> • Het kind maakt langere zinnen, met fouten. • Woordvorming (enkelvoud/meervoud, werkwoordstijden) wordt gebruikt, maar met veel fouten. • Actieve woordenschat: 1500-2500
5	<ul style="list-style-type: none"> • Het kind kan lange zinnen maken en maakt hierin weinig fouten. • Woordvorming blijft moeilijk en gaat gepaard met veel fouten. • Actieve woordenschat: 2500-3500

Meestal worden er niet meer dan vijf stadia beschreven. Dat komt waarschijnlijk omdat vanaf dat punt individuele verschillen een grotere rol gaan spelen. Sommige kinderen richten zich meer op het leren van de regels van een taal, andere meer op het leren van zoveel mogelijk woorden.

In deze aanvulling gaat het om de kinderen in stadium 1 en 2. Van kinderen die de overgang maken naar stadium 3, kunnen langzaam instromen in de cyclus van de Taallijn. Dit betekent overigens niet dat de aandacht voor woordenschat en andere taalvaardigheden vanaf dat moment kan verminderen. Het betekent alleen dat ze beter in staat zijn om met de cyclus van de Taallijn mee te doen. Bij anderstalige kinderen moet taal altijd een punt van aandacht blijven.

Stadium 1 en 2 specifiek

We beschrijven stadium 1 en 2 nog specifieker. Dit kan helpen om meer grip te krijgen op de taalontwikkeling van het kind. In onderstaand schema is ook het gewenste gedrag van de leidster/leerkracht beschreven.

Stadium 1A: Het eerste begin

<i>Kind</i>	<i>Leidster/leerkracht</i>
Stille periode	Verwoord alle handelingen. Geef het kind voldoende tijd om aan de taal te wennen. Geef ruimschoots complimenten als het kind praat in de eigen taal of in het Nederlands.
Kind moet wennen aan de taal. Dat kan zich uiten in teruggetrokken, chaotisch of hyperactief gedrag.	Betrek de ouders in dit stadium: laat ze eerder komen of langer blijven en laat ze in speelzaal/ op school spelletjes doen met het kind. Onderzoek welke interesses het kind

	heeft.
--	--------

Stadium 1B: Het kind gaat zich aanpassen

<i>Kind</i>	<i>Leidster/leerkracht</i>
Kind krijgt belangstelling voor zijn omgeving, maar begrijpt nog weinig van de taal.	Geef veel visuele ondersteuning: dagritme kaarten, pictogrammen op materiaal/in hoeken, plaatjes, foto's en voorwerpen. Ondersteun gesproken taal door gebaren en gezichts- en stemexpressie.
Kind accepteert de regels en routines in de klas door andere kinderen na te doen.	Zorg ervoor dat er duidelijke regels en routines in de groep zijn. Het kind kan dan snel wennen, hoeft nog niet veel taal te begrijpen, maar weet wel wat er wordt verwacht.
Het kind is gericht bezig en neemt deel aan activiteiten.	Doe voor en speel mee. Loop bijvoorbeeld samen door de groep en benoem en verwoord de dingen die je tegenkomt. Bekijk of er een ander kind is waarmee de beginner graag speelt. Laat deze kinderen samen dingen doen of betrek ze allebei bij kleine kringactiviteiten.

Stadium 1C: Het kind start met het gebruik van de tweede taal

<i>Kind</i>	<i>Leidster/leerkracht</i>
Het kind begint te reageren op eenvoudige aanwijzingen in het Nederlands, zoals <i>kom eens hier</i> en standaarduitdrukkingen als <i>hoi, hallo, dag, dank je, ja</i> en <i>nee</i> .	Spreek langzaam en duidelijk, met veel gebaren en expressie. Kijk of het kind dingen kan aanwijzen of opdrachtjes kan uitvoeren.
Het kind gebruikt gebaren en zoekt contact.	Zoek zelf regelmatig contact met het kind, vooral tijdens spelsituaties die niet veel taal vereisen, maar dring jezelf niet op.
Het kind luistert naar verhaaltjes en begint mee te doen met liedjes en rijmpjes.	Bied, indien mogelijk, een boek of praatplaat eerst in de eigen taal aan en later op de dag in het Nederlands.

Stadium 2: Redzaamheid

<i>Kind</i>	<i>Leidster</i>
Het kind kan dingen om zich heen benoemen.	Doe mee aan activiteiten. Gebruik zelf begrijpelijke woorden en korte zinnen. Daag het kind uit om zelf dingen te benoemen.
Het kind vraagt om namen van dingen en mensen.	Voer gesprekjes aan de hand van voorwerpen en maak gebruik van bewegingsliedjes. Richt de klas aantrekkelijk in met veel mogelijkheden voor interactie. Praat rustig en duidelijk en stel gesloten vragen.
Het kind heeft nog een kleine actieve woordenschat en gebruikt zinnen van één à twee woorden (bijvoorbeeld: ik bal).	Vergroot de woordenschat en bied hele zinnen aan.